

303

PURETTUA NORMIA

KOLMESATAAKOLME ASIAA, JOIDEN
BYROKRATIAA ON KEVENNETTY SUOMA-
LAISTEN IDEOIDEN POHJALTA KESKUS-
TAN KANSANEDUSTAJIEN ALOITTEESTA
JA HALLITUKSEN ESITYKSINÄ

KESKUSTAN
EDUSKUNTARYHMÄ

I ARKI.....	6
II YRITTÄMINEN	11
III RAKENTAMINEN	18
IV MAATALOUS JA RUOKA	22
V HALLINTO	32

Osassa purettuja normeja on mainittu asiaa valmistellut ministeriö tai hallituksen esitys, jolla asia on tuotu eduskuntaan päätettäväksi.

Valokuvat: Eeva Kärkkäinen, Katri Hyvärkkä, Kai Widell, Sanna-Mari Talala ja Keskustan kuva-arkisto

TEKSTISSÄ KÄYTETTYJÄ LYHENTEITÄ:

HE	hallituksen esitys
VN	valtioneuvosto; kaikki ministeriöt yhdessä
VNK	valtioneuvoston kanslia, pääministeri
TP	tasavallan presidentti, esim. TP esitys = tasavallan presidentin esitys
LVM	liikenne- ja viestintäministeriö
STM	sosiaali- ja terveysministeriö
TEM	työ- ja elinkeinoministeriö
UM	ulkoasiainministeriö
PLM	puolustusministeriö
OKM	opetus- ja kulttuuriministeriö
MMM	maa- ja metsätalousministeriö
OM	oikeusministeriö
SM	sisäasiainministeriö
VM	valtiovarainministeriö
YM	ympäristöministeriö
L	laki
vp	valtiopäivät, aika, jolloin eduskunnassa on täysistuntoja ja käsitellään lakiesityksiä, esim. 2017 vp, yleensä vuosittain helmikuun alusta jouluuun
Oiva	hyvistä valvontatuloksista kertova hymynaama elintarvikeyrityksessä
Evira	Elintarviketurvallisuusvirasto, varmistaa tutkimuksella ja valvonnalla elintarvikkeiden turvallisuutta ja laatua ja eläinten terveyttä
Fimea	Suomen lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus
THL	Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Kaikki alkoi pyöräilystä

Kesällä 2013 keskustalaiset pyöräilivät puheenjohtaja Juha Sipilän johdolla satoja kilometrejä ihmisiä tavaten. Eniten tuli terveisiä ärsyttäväksi koetusta byrokratiasta.

Terveisistä listattiin julkaisuksi 101 esimerkkiä turhasta byrokratiasta.

Ideoita tulvi yhä lisää keskustan puoluetoimistoon ja kansanedustajille, joten pari vuotta myöhemmin oli koossa jo toinen mokoma ideoita, 202.

Vaalivoiton jälkeen 2015 Juha Sipilä tuoreena pääministerinä kannusti oman väkensä toteuttamaan suomalaisilta saatuja ideoita. Keskustan kansanedustajat ovat kartoittaneet ideat ja puskenee niitä eteenpäin ministerien lainsäädäntöesityksiä varten. Toteuttamiskelpoiset on tuotu hallituksen esityksinä (HE) eduskunnalle ja valiokuntakäsittelyn jälkeen uudet säädökset ovat voimassa. Nyt niitä on jo yli 300.

Tässä julkaisussa on 303 asiaa, joissa byrokratiaa on kevennetty.

Hankaloittavien säädösten purkaminen on osa keskustan tavoitetta Suomen kuntoon laittamiseksi. Yhä useampi tarvitsee työtä ja toimeliaisuutta. Siten pidämme pyörät pyörimässä ja voimme myös pitää huolta itses-tämme ja toisistamme, tänään ja huomenna.

Eduskunnassa ystävänpäivänä 14.2.2017

Antti Kaikkonen
Keskustan eduskuntaryhmän puheenjohtaja

MITÄ ON ASIALLINEN BYROKRATIA?

- virkamiesten työtä ohjaavat lait ja säännöt
- sääntöjä noudatetaan samalla tavalla
- kaikkia kohdellaan samalla tavalla
- lakia tulkitaan kansalaisystävällisesti

ENTÄ TURHA BYROKRATIA?

- turha byrokraatia on hidasta ja monimutkaista hallintoa
- siinä kerätään tietoa ja selvityksiä, jotka eivät liity varsinaiseen asiaan eikä niillä ole selkeää tarkoitusta

Joskus toimintatapojen ”suursiivous” voi olla turhan byrokratian purkamista

- kuntalaisten palvelut – hallinnon perustoiminnot – pitää erottaa täydentävistä oheis- ja tukipalveluista
- lainsäätäjän pitää säätää lakeja ja asetuksia järkevällä ja tarkoituksenmukaisella tasolla; joskus pikkutarkkuuttakin tarvitaan, esimerkiksi turvallisuutta koskevissa säädöksissä

MIKÄ ON NORMI?

- pelisääntö
- sitova toimintaohje
- yhdessä hyväksytty käyttäytymissääntö
- menettelytapa
- säädös
- lakikokonaisuus (esimerkiksi arvonlisäverolaki)
- lakipykälä
- asetus
- säädöshierarkia: samaan asiaan liittyviä laajempia ja yksityiskohtaisempia lakeja, asetuksia ja säädöksiä
- lainsoveltajan ohjeistus
- suositus ei ole laki; suositus pitää palauttaa alkuperäisen tarkoituksensa mukaisesti ohjeeksi suosituksen asemaan eikä suositusta tule käyttää tulkinta-aineistona oikeus- ja lakiasioissa
- perusteltuakin säädöstä/säännöstä sovelletaan usein käytäntöön suppeasti, säännöksen päätarkoitus sivuuttaen tai muutoin epäohdonmukaisin tavoin

HALLINNOLLINEN TAAKKA

- yritysten velvollisuuksia ilmoittaa viranomaisille tietoja, joita yritys ei muutoin keräisi
- hallinnollinen taakka syntyy tietopyyntöjen määrästä ja tietojen luovutuskäytäntöjen kankeudesta
- hallinnollinen taakka rasittaa enemmän pieniä kuin suuria yrityksiä

HYVÄ LAINSÄÄDÄNTÖ

- tuloksekas yritys- ja liiketoiminta vaatii pitkän aikavälin suunnittelua ja sääntely-ympäristön vakautta ja ennustettavuutta
- äkkinäiset lainsäädännön muutokset, ”jojo” –ilmiöt, lisäävät byrokratiaa ja kustannuksia

EU-SÄÄNTELYÄ TEKEVÄT SEN JÄSENVALTIOIT

- EU:n komission lainsäädäntöehdotusten sisältöön pitää vaikuttaa jo niiden valmisteluvaiheessa (kansallinen edunvalvonta)
- EU:ssa on Parempi sääntely-toimintaohjelma, jossa on keskitetty yritysten hallinnollisen taakan vähentämiseen
- EU-lainsäädäntöä pitää paremmin sovittaa myös pienyritysten toimintaan
- monet yksittäiset oikeudenalat kuten sopimus-, yhtiö-, työ-, maankäyttö-, perhe- ja perintöoikeus sekä rikos- ja prosessioikeus ovat pääosin kotimaisen kansallisen sääntelyn varassa

SÄÄNTELY VAIKUTTAA TALOUTEEMME

- kiristynyt sääntely ja toimimattomat lupamenettelyt näivettävät investointeja ja talouden pitkäaikaisia kasvunäkymiä
- hitaiden käsittelyprosessien ja valituskierteiden takia esimerkiksi tärkeät rakennushankkeet hidastuvat tai pahimmillaan kokonaan peruuntuvat
- perusteeton lupabyrokraatia vie Suomen taloudelta jopa miljardeja

I ARKI

1. Nimenmuutos helpottui. Läheskään kaikkiin muutoksiin ei tarvita enää entiseen tapaan lausuntoa nimenmuutoslautakunnalta. (OM, nimiasetuksen muutos.)
2. Työttömyysrahaa voi käyttää myös palkkatukea. Palkkatukea voi käyttää ko. henkilö oman osaamisensa tai työnhaun parantamiseksi, tai sitten yritys, joka työllistää työttömän.
3. Kuluttajariidan ratkaisua voi hakea nyt myös elinkeinonharjoittajan (= yrittäjän) kotipaikalla. Aiemmin piti aina kääntyä oman kotikunnan puoleen.
4. Kansainväliseen verkkokauppaan liittyvän riita-asian voi saada vieraassa maassa käsittelyyn omalla kielellään. Tämä helpottaa verkkokaupanteon ongelmissa valituksen tekemistä. (HE 74 /2015 vp.)
5. Kuluttajariitojen oikeusturva parani. Ratkaisusuositus pitää saada 3 kk:ssa.
6. Yhdistyksen voi lopettaa aiempaa helpommin. Enää ei tarvita käräjäoikeuden byrokratiaa vaan homman voi hoitaa rekisteriviranomaisen kanssa. Helpompaa ja nopeampaa.
7. Sähköinen rekisteri-ilmoitus ja etäosallistuminen ovat mahdollisia myös yhdistyksissä. Byrokratiaa

on vähemmän ja rekisterit pysyvät ajan tasalla.

8. Hallituksen puheenjohtajan lisäksi myös muut hallituksen jäsenet voivat yhdistyksessä allekirjoittaa yhdistyksen rekisteri-ilmoituksen.
 9. Yhdistysrekisteriin ilmoitettavan henkilön täysivaltaisuus voidaan nyt tarkistaa viran puolesta koneellisesti.
 10. Ulosoton paperisota keveni ja nopeutui. Asiakirjat voi toimittaa valtion sähköiselle asiointitiilille eikä enää tarvita paperipostia. Sähköisen asiakirjojen välittämisen ulosottomiehelle voi myös kieltää (OM, kesäkuu 2016.)
 11. Ulosottomies voi aiempaa helpommin myydä omaisuuden internetissä avoimella huutokaupalla. Myyviä yrityksiä voi myös olla entisen kahden sijasta kolme.
 12. Velan vanhentumista koskevat säännökset täsmentyvät; ulosottohakemuksen vireille tulo pääsääntöisesti katkaisee velan vanhentumisen.
 13. Pysäköintikiekon väriä ja kokoa väljennettiin. Nyt keskeistä on, että pysäköinnin alkamisaika näkyy selvästi.
 14. Vapaaehtoisella työkokeilulla työnhakija pääsee näyttämään osaamistaan ennen työsopimuksen allekirjoitusta ilman työ- ja elinkeinotoimiston työvoimapolitiasta harkintaa. Työkokeilu voi olla
- on vähemmän ja rekisterit pysyvät ajan tasalla.
- joillekin työnhakijaryhmille väylä työelämään.
15. Työtön voi toimia 2 viikkoa yrittäjänä ilman, että työttömyysetuus kokonaan loppuu. Tämä helpottaa esim. monia luovan alan pätkätyläisiä, joilla on oma yritys. Muutos myös parantaa yrittäjän yhdenvertaisuutta lyhytkestoisten töiden työnhakijoihin.
 16. Kaikilla on oikeus tiliin ja verkkopankkitunnuksiin. Pankit voivat kieltäytyä myöntämisestä vain poikkeustapauksissa.
 17. Henkilökorttibyrokratiaan tuli käyttöön sähköinen vireillepano, kevennetty sähköinen hakemusmenettely ja valmiiden asiakirjojen suoratoimitus. Henkilökortti voidaan tietyissä tilanteissa myöntää kokonaan kevennetyssä sähköisessä menettelyssä. Tämä koskee noin 3,6 milj. suomalaista.
 18. Oikeusministeriö ja Kiinteistöliitto laativat yhteistyössä suosituksen ja ohjeen taloyhtiön hyvästä hallintovasta, mikä helpottaa, selkeyttää ja yhdenmukaistaa asunto-osakeyhtiölain soveltamista. Näin taloyhtiöiden asioiden ja omaisuuden hoito sujuvoituvat ja riidat vähenevät.
 19. Ulkomailla asuva Suomen kansalainen voi hakea kansalaisvarmenteen sisältävän henkilökortin sikäläisestä Suomen edustustosta.
 20. Liikennetraktorin ajoikä aleni 18:sta 15:een vuoteen. Helpottaa koulu- ja laisten kesähommia maalla.

- 21.** Hakemus vartijaksi, järjestysmieheksi ja turvasuojaajaksi voidaan panna vireille sähköisesti. (HE 42/2016.)
- 22.** Tien varrelle voi laittaa mainoksia, kun asiasta ilmoitetaan asianmukaisesti. Siihen ei enää tarvitse hakea lupaa.
- 23.** Perhejuhlien kylttikäytäntö kevenii: hää- ja synttärilytettä voi pystyttää tien varrelle vapaasti eikä asiassa tarvita edes ilmoitusta.
- 24.** Segway ja senioriskootteri saivat lainsuojan. Kevyiden ajoneuvojen määrittelyä muutettiin niin, että etenkin autottomilla ja iäkkäillä on mahdollisuus käyttää muitakin välineitä omaan liikkumiseen.
- 25.** Tehokkaat sähköpyörät vapautettiin rekisteröinti- ja vakuutusvelvollisuudesta.
- 26.** Yksilöllisesti valmistetut moottoripyörät eli uusrekisteröinti sallitaan. (HE 24/2015.)
- 27.** Hakemus vartijaksi, järjestysmieheksi ja turvasuojaajaksi voidaan hyväksyä lähimmällä poliisiasemalla eikä enää vain hakijan kotialueen poliisilaitoksella. Muutos helpottaa sekä hakijan että esimerkiksi vartijaa käyttävän yrityksen byrokratiaa. (HE 42/2016.)
- 28.** Kuorma- ja linja-autonkuljettajien tutkintovaatimukset kevenivät. Koe on nyt helpompi toteuttaa eikä kielivaatimuksia ole.
- 29.** Kuorma- ja linja-autokuskin kokeen voi tehdä myös suullisesti, aiemmin näin oli vain poikkeustapauksissa.
- 30.** Jätevesien käsittelyvaatimuksia kohtuullistetaan. Jätevesiremontteja on tehtävä vain kiinteistöille, jotka ovat enintään 100 metrin päässä vesistöistä. Kuivan maan mökit vapautetaan muutoksista seuraavaan peruskorjaukseen saakka.
- 31.** Liikennevakuutusten lakia selkeytettiin. Samalla perattiin päällekkäistä tai tarpeetonta säätelystä.
- 32.** Liikennevakuuttamista ja vakuutus-ten korvauksiin liittyviä käytäntöjä on järjeistetty ja puutteita korjattu. Bonuskäytäntöjä selkeytettiin niin, että tuotekehitys ja kilpailu lisäänty, mikä on asiakkaan etu.
- 33.** Verotusbyrokratia vähenee hyväksytyt tulorekisterin myötä. Tulorekisteristä tulotiedot löytyvät viranomaisille heti eikä viiveellä. Jo-notusajat vähenevät. (Syksy 2017.)
- 34.** Viestintävälityspalvelua koskeva lakimuutos helpottaa yksityisten ja yritysten asioimista viranomaisten kanssa. Viranomaisten sähköinen palveluketju toimii sujuvammin.
- 35.** Toisen puolesta asiointi helpottuu ja hoituu tietoturvasuhteisesti ja yhdenmukaisesti. Tämä helpottaa esimerkiksi ikääntyvien hoidon ja omaishoidon digitaalista asiointia.
- 36.** Veroilmoituksen muutosten ja oikaisujen menettelyt ja määräajat

yhtenäistettiin. Tämä selkeyttää, lyhentää käsittelyaikoja ja yhtenäistää eri verolajien päätöksiä. Samalla paranee verotettavan oikeusturva.

- 37.** Veroilmoitusten korjausmenettely kevennettiin. Säännökset ovat nyt yksinkertaisemmat. Tämä lisää verovelvollisten oikeusturvaa.
- 38.** Verohallinnossa luovuttiin ulosotto-pakosta. Jatkossa veroja pystytään kerryttämään verohallinnon omilla perintäkeinoilla. Verovelvolliselta perittävät perintäkulut alenevat joissakin tapauksissa.
- 39.** Sähköinen veroilmoitus kaikille vähentää byrokratiaa ja virheitä ja virheiden korjauskierroksia. Kustannukset laskevat.
- 40.** Valtiosopimus joidenkin maiden kanssa on estänyt suurlähetystöjen henkilökunnan puolisoitten ja perheenjäsenten työnteon. Tehtyjen erillissopimusten myötä perheenjäsenet voivat nyt työskennellä esimerkiksi Argentiinassa, Brasiliassa, Etelä-Afrikassa, Israelissa, Serbiasa ja Vietnamin. Tekemistä ja toimeliaisuutta joutenolon sijaan.
- 41.** Aselupien prosessi on selkeytynyt. Käytössä on sähköinen asiointi, lupien kotipaikkasidonnaisuudesta on luovuttu ja poliisiasemakäyntejä vähennetään.
- 42.** Kaupat saavat pitää ovensa auki silloin kuin haluavat. Samoin parturit ja kampaamot.
- 43.** Viisumeihin liittyviä käytäntöjä selkeytetään. Viisumin epäamisestä tai mitätöimisestä valitetaan jatkossa hallinto-oikeuteen, saman asiakokonaisuuden viisumi- ja maastapoistamis päätöksestä valitetaan yhtä aikaa ja samaa valitustietä, ja viisumipäätösten laatua ja henkilökunnan osaamista kehitetään. (UM, HE 54/2015, L 132/2016.)
- 44.** Uusilla säännöksillä yksinkertaistetaan vangeille maksettavien etuuksien laskentaa ja maksamista. (HE 252/2016.)
- 45.** Alkolukkolakia on yhdenmukaistettu ja kevennetty. Lakikokonaisuuden selkeyttä ja havainnollisuutta lisättiin, yksittäisten säännösten kirjoitustapaa täsmennettiin, yksinkertaistettiin ja nykyaikaistettiin. (HE 68/2016.)
- 46.** Digitaalisen toimintaympäristön esteitä on poistettu varmistamalla paremmin kaikkien pääsy internetin palveluihin ja sovelluksiin. (HE 67/2016.)
- 47.** Sähköinen tunnistaminen ja allekirjoitus yksinkertaistuivat lainmuutoksella. Esim. mobiilivarmenteen voi saada pankkitunnusten avulla ilman, että tarvitsee enää mennä operaattorin liikkeeseen paikan päälle. (HE 74/2016.)
- 48.** Kullanhuudonnan lupakäytäntö helpottui, kun entinen 7 ha enimmäispinta-ala palautettiin. Rinnakkaislupien tarve väheni.

49. Kullanhuuhdonnan jatkoluvan voimassaoloaika pitenee kolmesta vuodesta kymmeneen. Pidennys vähentää hallintoa ja lisää ennakoitavuutta.
50. Kertausharjoitus- ja palveluskelpoisuusasioiden päätökset tulevat nopeammin, kun oikaisumenettelyä yksinkertaistettiin. (Asevelvollisuuslaki (1438/2007).)
51. Vapaaehtoiseen maanpuolustukseen voi osallistua helpommin, kun sen tehtäviä laajennettiin ja harjoitusalueiden käyttöä helpotettiin. (Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta 556/2007.)
52. Uusista kiinteistöjen kiinnityksistä annetaan jatkossa panttikirjoja vain sähköisessä muodossa. Kiinnityksiä muutettaessa vanhat kirjalliset panttikirjat sähköistetään. (HE 8/2016 vp.)
53. Tiehoitokuntien toimintaa helpotetaan, kun hoitokunta voi jatkossa sopia jopa lakia väljemmin omista, sille sopivista säännöistä.
54. Tiehoitokunnat saavat jatkossa lähettää kokouskutsun sähköpostitse ja pitää myös videokokouksen. Vakitukselta kaukana asuva mökkiläinen kiittää.
55. Yhden luukun periaate etenee: beta.suomi.fi on jo avoinna ja pankkitunnuksin kirjautumalla voi hoitaa esimerkiksi henkilö-, ajoneuvo-, vesikulkuneuvo-, kiinteistö- ja yritystietojaan. Myös esim. pääkaupunkiseudun kirjastolainojen tiedot ovat tulossa tähän palveluun.

II YRITTÄMINEN

56. Työttömyysturvaa voi käyttää myös starttirahana. Työtönkin voi käynnistää yrityksen. (HE 209/2016.)
57. Selvityksen tulos: tuulivoimaloiden ja armeijan tutkien välille ei tarvita lisää lainsäädäntöä. Tuulivoimasta ja puolustusvoimien tutkaesteistä selvittää ohjeistuksella.
58. Pienyrittäjän oma-aloitteisten verojen ilmoittaminen, maksaminen, määrääminen ja muutoksenhaku selkeytettiin ja yhtenäistettiin. Yrittäjän puhelin-netti-tulostus-positus –työ vähenee omien verojen ilmoittamisessa. (HE 29/2016.)
59. Kausiveroilmoituksen voi antaa sähköisesti ja virheiden korjaamisessa käytetään kevennettyä menettelyä. (HE 29/2016.)
60. Alv:n ja lähdeveron palautushakemuksiin liittyviä menettelyjä on nopeutettu vuoden 2017 alusta lähtien. (HE 29/2016.)
61. Pidennettyjen verokausien soveltamisalaa laajennettiin, neljänneskalenterivuosimenettely laajeni ja alv:n kalenterivuosimenettelyn yläraja nousi. (HE 29/2016.)
62. Yrittäjä voi siirtyä lyhyempään verokauteen aiempaa nopeammin ja valittu verokausi sitoo kolmen vuoden sijaan vain yhden vuoden ajan.

- 63.** Arvonlisäveron ja työnantajasuoritusten verokaudet eivät enää ole sidoksissa toisiinsa, vaan ne voivat olla eripituiset, mikä on aiempaa joustavampaa. (HE 29/2016.)
- 64.** Apteekkien verojärjestelmä yksinkertaistui vuoden 2017 alusta, kun siirryttiin apteekkimaksusta apteekkiverolakiin. Apteekkiveroon sovelletaan oma-aloitteisia veroja koskevia samoja säännöksiä kuin muihin oma-aloitteisiin veroihin. (HE 29/2016.)
- 65.** Kaikkien verolajien muutoksenhaku ja verotuksen oikaisua koskevat säännökset yhdenmukaistettiin: keskeiset oikaisu- ja muutoksenhakuprosessit ovat verotusmenettelylaissa vuoden 2017 alusta lähtien. (HE 29/2016.)
- 66.** Valmisteverotus ja autoverotus siirrettiin Tullilta Verohallinnon hoidettavaksi. Valmisteverotuksen ja autoverotuksen verotusprosessit ja tietojärjestelmät siirtyivät Verohallinnon käyttöön sellaisenaan. Muutoksilla vähennetään yritysten hallintoa. (HE 159/2016.)
- 67.** Arvonlisäveron tilitys muutettiin vuoden 2017 alusta maksuperusteiseksi: alle 500 000 € liikevaihdon yritykset voivat tilittää arvonlisäveron vasta sitten, kun asiakas on maksanut laskun yritykselle. Aiemmin vero piti tilittää jo laskutusvaiheessa, vaikka yritys ei ollut vielä saanut laskusta tuloa. (HE 139/2016.)

- 68.** Joukkorahoituksen välittäjien toimilupaprosessi korvattiin syyskuussa 2016 halvemmalla, yksinkertaisemmalla ja nopeammalla rekisteröitymisprosessilla. Välittäjän ei tarvitse enää liittyä sijoittajien korvausrahastoon, ja vähimmäispääomavaatimus laskee 125 000 eurosta -> 50 000 euroon. Pääomavaatimuksen vaihtoehdoksi tulee vastuuvakuutus, pankkitakaus tai muu vastaava vakuus, jonka Finanssivalvonta arvioi riittäväksi. (HE 46/2016.)
- 69.** Yhtiösopimuksessa voidaan sitovasti sopia yli 10 vuoden yhtiökaudesta avoimen yhtiön (ay) yhtiömiehenä tai kommandiittiyhtiön (ky) vastuunalaisena yhtiömiehenä olevan, sekä ky:n äänettömän yhtiömiehen, osalta. Aiemmin sopimusvapaus oli rajallisempi. (HE 17/2015.)
- 70.** Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön yhtiömiehet voivat aiempaa joustavammin sopia yhtiön purkamisesta ja yhtiömiehen osuuden lunastamisesta. (HE 17/2015.)
- 71.** Tavara- ja palveluhankintojen kansallinen kynnyсарvo nousi vuoden 2017 alusta 30.000 eurosta 60.000 euroon. Sosiaali- ja terveysalan hankintojen kynnyсарvo nousi 100.000 eurosta 400.000 euroon. Alemmat kansalliset kynnyсарvot koettiin liian tiukoiksi, mikä monimutkaisti hankkijoiden työtä. (HE 108/2016.)
- 72.** Kansallisia hankintoja suositellaan kilpailutettavaksi pienempinä,

pk-yrityksille sopivimpina osina. Samoin ympäristö- ja sosiaalisia näkökohtia voidaan huomioida aiempaa tehokkaammin. Vuoden 2017 alusta voimaan tullut muutos keventää pienempien hankintojen kilpailutusta ja selkeyttää käsitteitä. Tarjouksia voidaan arvioida joustavammin ja tarjouskilpailujen neuvotteluja käydä laajemmin. (HE 108/2016.)

- 73.** Sähkölaitteistoista ei enää vuoden alusta 2017 lähtien tarvitse tehdä tarkastusilmoituksia.
- 74.** Autokorjaamoilla ei ole enää vuoden 2017 alusta lähtien pakko pitää sähköautojen korjaukseen rekisteröityä sähkötöiden johtajaa. (L 1135/2016.)
- 75.** Rakennusten esteettömyysvaatimuksia lievennettiin ja täsmennettiin asuin-, hallinto-, palvelu-, toimisto- ja liikerakennuksissa, jotta vaatimukset kohdentuisivat tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti. Esimerkiksi opiskelija- ja nuorisotasunnoista vain osan on oltava esteettömiä.
- 76.** Suomen ja Venäjän välistä kansainvälistä tieliikennettä koskevaan sopimukseen lisättiin ajoneuvojen enimmäispainot ja ajokorttivaatimus toukokuusta 2016 lähtien. Enimmäispainojen yhtenäistäminen keventää byrokratiaa ja helpottaa kuljetusten valvontaa. Aiemmin erilaiset enimmäispainot merkitsivät hankalaa ja kallista ylipainolupamennettelyä, mikä nosti Suomen vieraan maan kustannuksia. (HE 85/2015.)

- 77.** Ennalta tilatut noutokuljetukset taksilla toisesta valtiosta eivät 9.5.2016 jälkeen enää vaadi erityisiä lupia. Sallitun taksiliikenteen edellytyksenä on kansallinen taksilupa sekä luettelo matkustajista noutopaikkoineen. Lisäksi tarvitaan ulkoinen taksitunnus. (HE 85/2015.)
- 78.** Ajoneuvolain ja tieliikennelain muutoksella kevyiden ajoneuvojen käyttöönottoa helpotettiin ja sallittiin uudet kävelyä ja pyöräilyä helpottavat välineet vuoden 2016 alusta lähtien. Vaikutuksia on kevyiden liikkumisvälineiden kauppaan (arvio 20-50 milj.eur/2016), matkailu- ja palvelukäyttöön (arvio 30-100 uutta palveluntuottajaa/2016), sekä joukkoliikenteeseen. (HE 24/2015.)
- 79.** Suomen ja Euroopan rautatieyritykset voivat toimia Suomen ja Venäjän välisessä liikenteessä, kun rautatieliikenteen markkinoille pääsy avattiin Suomen ja Venäjän välisessä liikenteessä joulukuussa 2016. Sopimus ei kuitenkaan avaa Venäjän sisäisiä rautatiemarkkinoita EU:ssa toimiville yrityksille eikä myöskään Suomen markkinoita venäläisille rautatieyrityksille. (Valtiosopimus.)
- 80.** Kesäkahvilan ja tilapuodin perustamista helpotettiin ja selkeytettiin huhtikuusta 2016 lähtien. Alkutuoannon yhteydessä vähäriskisestä ja pienimuotoisesta (max 10.000 €/vuosi) elintarvikkeiden valmistuksesta tai myynnistä ei enää tarvitse

- tehdä elintarvikehuoneistoilmoitusta. (MMM)
- 81.** Kirjanpitolain muutoksella kevennettiin mikroyritysten tilinpäätösvelvoitteita vuoden 2016 alusta. Aikaisemmin lakia sovellettiin samanlaisena kaikkiin liiketoiminnan ja ammatinharjoittajiin oikeudellisesta muodosta ja koosta riippumatta. Muutoksen jälkeen tilinpäätöksen liitetiedostot (tuloslaskelma, tase ja toimintakertomus) voidaan esittää lyhennetyssä muodossa. Muutos helpottaa arviolta 75-88 prosenttia suomalaisista yrityksistä. (HE 89/2015.)
- 82.** Viranomaisen luvalla kullanhuudontaa on saanut valmistella ja pienimuotoisesti myös aloittaa heinäkuusta 2016 lähtien, vaikka huudonnan varsinaisesta lupapäätöksestä olisikin valitettu. Aiemmin edes valmisteluja ei voitu tehdä, jos valitusmenettely oli kesken. (HE 57/2016.)
- 83.** Vuoden 2017 alusta pitkäaikais-työttömän kanssa voi solmia ilman erityistä syytä määräaikaisen työ sopimuksen enintään vuodeksi. Aiemmin määräaikaisuuteen tarvittiin perusteltu syy. Lisää joustoa työmarkkinoille. (L1448/2016, L1449/2016, 1450/2016.)
- 84.** Työsopimuksen koeajan enimmäispituus piteni vuoden 2017 alusta 4 kk:sta 6 kk:een. Lisää joustoa työmarkkinoille. (L1448/2016, L1449/2016, 1450/2016.)
- 85.** Takaisinottovelvoite on 4 kk en-tisen 9 kk:n sijaan vuoden alusta 2017 lähtien. Muutos lisää joustoa työmarkkinoille. Jos yhtäjaksoinen työ sopimus on 12 kk, takaisinotto-velvoite kuitenkin on edelleen myös 12 kk. (L1448/2016, L1449/2016, 1450/2016.)
- 86.** Muun muassa uimahalleilta, lasketelukeskuksilta ja tatuointiliikkeiltä poistettiin toukokuun 2016 alusta velvoite tehdä ilmoitus toiminnasta. Tämä vähentää hallintobyrokratiaa. (HE 46/2015.)
- 87.** Tuulivoimalan, biokaasuvoima-lan tai puupolttoainevoimalan ei enää 2015 lokakuun jälkeen ole tarvinnut tehdä Energiavirastolle ennakoilmoitusta syöttötariffijär-jestelmään hakeutumisesta. Aikai-semmin tuotantotukilaki edellytti ennakoilmoitusta. (HE 84/2015.)
- 88.** Liikennetraktorin ajokortin suori-tusvaatimuksiksi riittävät teoriakoe ja käsittelykoe vuoden 2016 alusta. (HE 84/2015.)
- 89.** Traktorinkuljettajalta on vaadit-tu vuoden 2016 alusta lähtien ammattipätevyyskoulutus vain silloin, kun kuljettaminen edellyttää kuorma-autokorttia. Yksityisissä ei-kaupallisissa ajoissa ammattipä-tevyyttä ei vaadita. (HE 84/2015.)
- 90.** Tienvarsimainoksiin ja -opastei-siin riittää elokuusta 2016 lähtien ilmoitus ELY-keskukselle. Maantie- ja ratalain muutoksella raskaasta lupakäytännöstä luovuttiin. (HE 49/2016.)

- 91.** Tilapäiset vaali-, hää- ym. ilmoi-tukset vapautettiin kokonaan muodollisuuksista elokuussa 2016. Myös rakennuksessa tai sen lähellä tapahtuvaa liiketoimintaa koskevat mainokset ovat sallittuja ilman ilmoitusta. Mainosten tulee sopeutua ympäristöön eivätkä ne saa vaarantaa liikenneturvallisuutta. (HE 49/2016.)
- 92.** Sähkö- ja telekaapeleiden ja -joh-tojen sijoittaminen tiealueelle on luvanvaraista. Maantielain muutok-sen rinnalle lisättiin elokuussa 2016 tiettyihin tapauksiin ilmoitusmenet-ely (MTL 42 a §). (HE 49/2016.)
- 93.** Postilain muutos kesäkuussa 2016 madaltaa alalle tulon esteitä ja luo edellytyksiä uudentalaiselle postiliiketoiminnalle. Muutos myös yksinkertaistaa postiyritysten ja viranomaisten välistä hallinnollista taakkaa. Aiemmin postitoimialan palveluntuottajilta vaadittiin valtio-neuvostolta haettavaa toimilupaa. Nyt riittää ilmoitus Viestintävirastol-le. (HE 18/2016.)
- 94.** Radiotaajuuksien käyttöä sääte-levään asetukseen lisättiin loka-kuussa 2016 huutokaupattavan 700MHz taajuusalueen tarkemmat tunnistetiedot. Osoittamalla lisää taajuuksia langattoman laaja-kaistan käyttöön kasvatetaan verkkojen kapasiteettia ja tiedon-siirtonopeuksia. Hanke edistää digitalisaatiota. (Asetus 839/2016.)
- 95.** Radiotaajuuksien huutokaup-pa-asetuksella säädettiin lokakuus-sa 2016 tietoyhteiskuntakaaren (917/2014) mukaisesti 700 MHz taajuushuutokaupan yksityiskoh-dista. Hanke edistää digitalisaati-ota. Valtio sai huutokauppatuloja 66,33 M€. (Asetus 840/2016.)
- 96.** Pienet alukset ja hinausyhdistelmät sekä jäänmurtaajat rajattiin luotsin-käyttövelvollisuuden ulkopuolelle tammikuussa 2017. Luotsaus-lakiin tehtiin samalla muutoksia, jotka luotsinkäyttövelvollisuuden lisäksi koskevat luotsaustutkintoa sekä luotsauksen valvontaa. (HE 207/2016.)
- 97.** Luotsaustutkintojen järjestäminen siirrettiin tammikuussa 2017 vaa-timukset täyttävälle oppilaitoksille. Tutkintovaatimuksista säädetään laissa ja niitä helpotettiin. (HE 207/2016.)
- 98.** Salaamattoman radioliikenteen anonymisoituja välitystietoja voi hyödyntää vapaammin kesäkuusta 2916 lähtien. Muutos helpottaa tiettyjen palveluiden kehittämistä ja parantaa alan yritysten toimin-taedellytyksiä. Muutoksia tehtiin viestin ja välitystietojen luottamuk-sellisuutta koskevaan pykäkään 136 §. (HE 67/2016.)
- 99.** Lisää mahdollisuuksia lentoyhte-yksille Suomesta Gambiaan sekä Suomesta Uuteen-Seelantiin. Syyskuussa 2016 voimaansaatetut lentoliikennesopimukset edistävät markkinoillepääsyä sekä yhteyksi-en kehittämistä. (HE 81/2016, HE 82/2016, Asetus 757/2016.)

- 100.** EU:n ja sen jäsenmaiden sekä kolmansien maiden välisillä lentoliikennesopimuksilla lisätään lentoyhteyksiä ja edistetään markkinoilepääsyä. Sopimukset koskevat lentoliikennettä Israeliin, Moldovaan ja Jordaniaan. (HE 51/2016, HE 52/2016, HE 53/2016.)
- 101.** Kansainvälisen merenkulkujärjestön IMO:n painolastivesisopimuksen hyväksyminen ja ympäristönsuojelulain muutos parantavat suomalaisen laite- ja teknisen osaamisen mahdollisuuksia, kun yleissopimus tulee voimaan syksyllä 2017. (HE 122/2015, laite 472-474/2016.)
- 102.** Työnantajan työsuojeluviranomaiselta hakemien lupien prosessi helpottui 2016, kun tietty aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue toimii valtakunnallisena lupaviranomaisena. Lupien käsittely tehostuu ja lupakäytännöt yhdenmukaistuvat. (Asetus 1494/2015 ja 764/2016.)
- 103.** Lääkkeiden myyntilupaprosessi nopeutui vuoden 2016 alusta. Lääkevalmisteen myyntilupaan, rekisteröintiin ja kauppaan tuontiin liittyvät valmiste- ja selostetekstit saa toimittaa prosessin myöhemmässä vaiheessa eikä valmistajan ja viranomaisen tarvitse käydä läpi useita tekstimuutoskiirroksia. (Fimean määräys 3/2015.)
- 104.** Räjähdeiden valmistuksen ja varastoinnin tarkastukset on kohdistettu riskiperusteisesti kesäkuusta 2015

lähtien. Vaarallisten kemikaalien säiliöiden maahantuontiin ei tarvitse enää lupaa Tukesilta. (L 358/2015.)

- 105.** Tilapäiseen räjähteiden valmistukseen on saanut kesäkuusta 2015 lähtien tyyppihyväksynnän. Tyyppihyväksyntä nopeuttaa käsittelyprosesseja. (L 358/2015.)
- 106.** Lentoliikenteen rajatarkastuksista vastaa marraskuusta 2016 lähtien vain yksi viranomainen kullakin lentoasemalla. Resurssit saadaan paremmin käyttöön. (Asetus 904/2016.)
- 107.** Lentoliikenteen rajatarkastuksia koskevassa asetuksessa nimettiin yksityislennoille sallitut rajanylityspaikat. Muutos tehostaa rajatarkastusviranomaisten toimintaa ja varmistaa rajanylittäjille viivytyksettömän palvelun. (Asetus 904/2016.)
- 108.** Yksityislentojen rajanylitysluvan hakemiseen luodaan sähköinen lomake, mikä helpottaa ja nopeuttaa lupaprosessia. (Asetus 904/2016.)
- 109.** Vuoden 2017 alusta arvonlisäverovelvollisen metsänomistajan ei enää tarvitse jättää ”Ei toimintaa” – ilmoitusta, jos toimintaa ei ole ollut verokauden aikana. Jos metsätalouden lisäksi on muuta arvonlisäverovelvollista toimintaa, ilmoitus pitää jättää, samoin, jos verohallinto sitä pyytää. (HE 29/2016.)
- 110.** Vesilain uudistuksessa putkien ja johtojen vetäminen jokien alitse

poistettaisiin säännönmukaisen luvanvaraisuuden piiristä. Pääsääntöisesti ilmoitus riittäisi. (HE 262/2016, 2017 eduskuntakäsittelyssä, jossa siitä päätetään.)

- 111.** Liikenteen palvelut asiakkaille laajenevat heinäkuussa 2018: koko matkaketjulle riittäisi yksi lippu, kuljetuksia voisi paremmin yhdistellä ja kuljetusten markkinat laajenisivat. (HE 161/2016, Liikennekaari I, eduskuntakäsittelyssä 2017.)
- 112.** Metro- ja raideliikenteen uusi laki on aiempaa kevyempi. Säädökset keskittyvät turvallisuusjohtamiseen, rekistereihin ja raportointiin. (HE 43/2015.)

III RAKENTAMINEN

- 113.** Yleiskaavan käyttöä rakennusluvan perusteena lisättiin.
- 114.** Yleiskaavan perusteella voidaan rakennuslupa myöntää myös alueille, joilla on merkittävää rakentamispainetta.
- 115.** Rakennuslupa voidaan yleiskaavan perusteella myöntää laajemmin asuntorakentamiseen sekä myös työpaikka- ja palvelurakentamiseen. Aiemmin rakennuslupa-yleiskaava –kytkentä kattoi vain kaksiasuntoiset asuinhuoneistot.
- 116.** Tarpeeton yleiskaavan määräyksen rakennuslupaperusteisuudesta määräajaksi kumottiin.
- 117.** Veloitetta riittävän yhtenäisen ranta-alueen säilyttämisestä lievennettiin olemassa olevien kylien kohdalla. Yleiskaavassa yhteisien virkistykseen soveltuvien alueiden säilyttäminen riittää.
- 118.** Asemakaava-alueella täydennysrakentamista ja rakennusten käyttötarkoituksen muutoksia helpotettiin.
- 119.** Asemakaava voidaan laatia vaiheittain eli vain tiettyä asiakokonaisuutta varten kerrallaan.
- 120.** Asemakaavan hyväksymistä koskevaa päätösvaltaa voidaan siirtää kunnan johtosäännössä kunnanhallitukselle tai lautakunnalle

myös vaikutukseltaan merkittävien kaavojen osalta.

- 121.** Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa ei tarvitse laatia vaikutusiltaan vähäisiä asemakaavoja valmisteltaessa.
- 122.** Vaatimus neuvottelusta osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatimiseksi poistetaan.
- 123.** Rakennusluvan erityisiä edellytyksiä suunnittelutarvealueella täsmennettiin.
- 124.** Suunnittelutarvealueille rakentamisen vaatimuksista poistetaan termi ”haitallinen yhteiskuntakehitys”.
- 125.** Suunnittelutarvealueelle saa rakentaa, jos yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttaminen ja liikenneturvallisuus sekä palveluiden saatavuus on huomioitu.
- 126.** Maatilaan tai maaseutuyritykseen liittyvän talousrakennuksen rakentamiseen ei enää tarvita suunnittelutarveratkaisua.
- 127.** Suunnittelutarveratkaisuja voi nyt tehdä myös alueellisina. Tällöin rakentamisen/rakennusluvan erityiset edellytykset määritellään kerralla isommalle alueelle, ei tonttikohitaisesti.
- 128.** Maa- ja metsätalouteen liittyvää rakentamista joustavoitettiin.
- 129.** Asemakaava voidaan nyt laatia myös vaiheittain.

- 130.** Asemakaava voidaan nyt laatia ja muuttaa niin, että vanhentunut yleiskaava ei enää ohjaa työtä. Näin asemakaava voidaan laatia ilman, että on odotettava yleiskaavan muuttamista.
- 131.** Kunnan rakennusjärjestyksessä voidaan laajemmin päättää vapaa-ajanasuntojen käyttötarkoituksen muutosmahdollisuuksista. Vapaa-ajanasunnot on helpompi muuttaa pysyvään asumiseen tarkoitetuiksi.
- 132.** Kunta voi rakennusjärjestyksessä osoittaa alueet, joilla vapaa-ajanasunnon voi muuttaa vakituiseen asuinkäyttöön ilman suunnittelutarveratkaisua tai poikkeamis päätöstä.
- 133.** Kunta voi rakennusjärjestyksessä määrätä edellytyksistä, kuten rakennuspaikan koko ja jätevesihuollon järjestäminen, joiden täyttyessä vapaa-ajanasunnon voi muuttaa vakituiseen asuinkäyttöön.
- 134.** Maisematyölupaa ei enää tarvita yleiskaavaan maa- ja metsätalousvaltaisiksi merkityillä alueilla, kun metsää hakataan.
- 135.** Kiinteät betoniasemat ja betonituotetehtaat eivät tarvitse enää ympäristölupaa, vaan niiden osalta riittää rekisteröinti kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
- 136.** Laissa aiemmin määrätty ranta-asemakaavojen vaatimus maisematyöluvasta poistettiin.
- 137.** ELY-keskusten ohjaustehtävä kuntien alueiden käytössä ja rakennus-

toimen järjestämisessä poistettiin.

- 138.** ELY-keskusten valvontatehtävä kuntien alueiden käytöstä ja rakennustoimen järjestämisestä rajattiin koskemaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä asioita.
- 139.** ELY-keskusten valitusoikeus rajattiin koskemaan valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä asioita kaavoissa, rakennusjärjestyksissä, suunnittelutarveratkaisuissa ja poikkeamispäätöksissä.
- 140.** ELY-keskusten valitusoikeus purkamisluvissa rajattiin koskemaan valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä rakennuksia.
- 141.** ELY-keskusten valitusoikeus määselyluvista poistettiin.
- 142.** Päätöksen rakennuskiellon ja toimenpiderajoituksen keston pidentämisestä voi kunta jatkossa tehdä itse eikä jatkoaikaa tarvitse hakea ELY-keskukselta.
- 143.** Kaavoitusta koskevien viranomaisneuvottelujen määrää ELY-keskusten ja kuntien välillä vähennettiin.
- 144.** Kuntien vastuuta oman alueensa maankäytön suunnittelussa lisättiin.
- 145.** Vähittäiskaupan suuryksikön koraja tuplattiin eli nostettiin 4 000 kerrosneliömetriin.
- 146.** Maakuntakaavassa ei tarvitse enää osoittaa keskustatoimintojen alueella vähittäiskaupan suuryksiköiden enimmäismitoitusta.

- 147.** Sijoitettaessa vähittäiskaupan suuryksikkö keskusta-alueen ulkopuolelle ei tarvitse huomioida, mitä kauppa myy. Palvelujen saavutettavuus on huomioitava.
- 148.** Asemakaavoissa ei tarvitse antaa kaupan laatuun ja kokoon liittyviä määräyksiä.
- 149.** Aurinkopaneelien ja –keräimien asentamiseksi ja rakentamiseksi toimenpidelupa tarvitaan vain silloin, kun ne vaikuttavat merkittävästi kaupunkikuvaan tai ympäristöön.
- 150.** ELY-keskus ei voi enää velvoittaa kuntaa toteuttamaan kadunpitovelvoitetta tai tekemään päätöstä maantiestä kaduksi. Aiemmin ELY-keskus pystyi sakon uhalla velvoittamaan kuntia tähän.
- 151.** Maakuntakaavojen valmistelussa ja hyväksymisessä on vahvistettu paikallistuntemusta ja maakuntien päätösvaltaa. Kaavojen vahvistamisesta ympäristöministeriössä luovuttiin.
- 152.** Rakennusluvan myöntämisen poikkeamistoimivalta on siirretty ELY-keskuksilta kunnille.
- 153.** Ranta-alueelle rakentamiseen voidaan kunnan päätöksellä myöntää vahvistetusta kaavasta poikkeuslupa.
- 154.** Rakentamisen poikkeuslupa voidaan kunnan päätöksellä myöntää suuremmalle rakennusoikeudelle kuin asemakaavassa on osoitettu.
- 155.** Rakennuksen suojelumääräyksestä voidaan kunnan päätöksellä myöntää poikkeuslupa.

- 156.** Määrätystä rakennuskiellosta voidaan myöntää kunnan päätöksellä poikkeuslupa rakentamista varten.
- 157.** Rakennuksen käyttötarkoituksen muuttamisesta esimerkiksi asuinkäyttöön voidaan myöntää poikkeuslupa kunnan päätöksellä.
- 158.** Asuntosäästöpalkkion (ASP) ikäraja alennettiin 15-vuotiaisiin.
- 159.** Valitusten oikeudenkäyntimaksu- ja on nostettu turhien valitusten karsimiseksi ja prosessien nopeuttamiseksi.
- 160.** ELY-keskus ei enää tee metsänkäyttöilmoituksen perusteella erillistä rajauspäätöstä sallitusta metsänkäsittelystä sellaisillakaan alueilla, jotka tiedetään liito-oravan lisääntymis- ja levähdysalueiksi. ELY-keskus antaa neuvontaa. Maanomistajille ja metsäalan toimijoille siirrettiin vastuuta.
- 161.** Ympäristölupaa ei enää tarvita laitoksilta, joiden ympäristövaikutukset ovat vähäisiä. Esimerkiksi pellettien puristaminen, viilutehtaat, tekstiilien vesipesulat, rautametalien kylmävalsaamot ja pelastustoiminnan helikopterilentopaikat vapautettiin ympäristöluvasta.
- 162.** Ympäristövaikutusarvioinnin (YVA) ja hankekaavoituksen menettelyt yhdistettiin.
- 163.** Haja-asutuksen jätevesien käsitteilyvaatimuksia kohtuullistettiin.
- 164.** Rakennusten esteettömyysvaatimukset poistettiin yksi- ja kaksiasuntoisilta pientaloilta.

timukset poistettiin yksi- ja kaksiasuntoisilta pientaloilta.

- 165.** Palomääräysten muutos poistaa esteitä puurakentamiselta. Puuta voidaan jatkossa käyttää enemmän sisä rakenteissa eikä kantavia puurakenteita tarvitse peittää. Asuinkerrostalojen lisäksi jatkossa voidaan rakentaa 3-8-kerroksisia puukerrostaloja myös majoitus-, hoitolaitos-, kokoontumis- ja liiketiloiksi.

IV Maatalous ja ruoka

- 166.** Elintarviketurvallisuusvirasto selvitti elintarviketoimijoiden Oiva-järjestelmän valvonnan ja muun valvonnan päällekkäisyydet ja selkeytti toimintaohjeet. (MMM, muutos voimaan 2016/2017.)
- 167.** Vientivalvonta tehdään vain sellaisiin elintarvikehuoneistoihin, jotka vievät elintarvikkeita maihin, jotka edellyttävät erillistä vientivalvontaa. (MMM, muutos voimaan 2016/2017.)
- 168.** Elintarvikkeiden vientivalvonta voidaan tehdä säännöllisen Oiva-elintarvikevalvonnan yhteydessä eikä muuta valvontaa tarvita. USA:han vievissä vientilaitoksissa vanha käytäntö jatkuu. (MMM, muutos voimaan 2016/2017.)
- 169.** Maa- ja metsätalousministeriön nettisivuille luotiin vuonna 2015 kohta "Uutta lainsäädäntöä", mikä nopeuttaa muun muassa normipurun tiedonkulkua toimijoille ja valvojille.
- 170.** Viranomaisten käyttämät mittalaitteet kalibroidaan Elintarvikevirasto Eviran ohjeistuksella. (Eviran huoneisto-ohje 16025/4, 2016.)
- 171.** Ministeriö on päättänyt ohjata maatalousalan valvontaa niin, että valvonta keskittyisi merkittäviin asioihin eikä valvoisi mahdollisia pienempiä riskejä samalla tiheydellä kuin isoja. (MMM, voimaan 2017.)

- 172.** Ministeriö selvittää ja tarvittaessa karsii suomalaisen maataloustuotannon lainsäädännön muotoiluja, joissa ollaan tiukempia kuin EU-määräyksissä. (MMM, voimaan 2017.)
- 173.** Evira alkoi kouluttaa valvontaviranomaisia niin, että valvonta on joka puolella maata tasapuolista ja yhdenmukaista.
- 174.** Elintarvikevalvonnan lainsäädäntöön on lisätty vuodesta 2016 alkaen joustonvaraa huomioimalla vaihtelu yksityiskohtaisissa vaatimuksissa. Antaa mahdollisuudet tarpeettoman byrokratian purkamiseen.
- 175.** Elintarvikevalvonnan ketjua kartoitetaan yhdenmukaiseksi: MMM on korjannut lainsäädännön epäselviä sanamuotoja, Evira ohjeistanut valvontaviranomaisia ja Oiva-valvontaohjeiden selkeyttä on lisätty. Prosessissa on kuultu sekä viranomaisia että valvonnan kohteita. (Voimaan 2017.)
- 176.** Tavallisia lintuja, esim. harakka, varis ja pulu, voisi pyytää elintarvikehuoneistoista myös niiden pesintäaikana ilman poikkeuslupaa. Riistakeskukselle pitäisi kuitenkin raportoida pyydetyistä linnuista. (Metsästyslaki 615/1993, voimaan 1.8.2017.)
- 177.** Ensisaapumisvalvonnan (ESP) näytteenoton tutkimuksia voidaan hyödyntää paremmin asetusmuutoksella. ESP-valvonta on EU-maista ja muutamista muista

Suomeen tuotavien eläimistä saatavien elintarvikkeiden valvontaa. (Alkutuotantoasetuksen muutos, voimaan 2017.)

- 178.** Kananmunien pakkaamossa ei tarvitse enää ottaa salmonellanäytettä, jos pakkaamo vastaanottaa vain oman tilan munia ja kanalassa noudatetaan muita asiaankuuluvia sääntöjä, eikä tilanäytteissä ole salmonellaa. (Eviran ohje, voimaan 2017.)
- 179.** Elintarvikevalvonnan laatujärjestelmiä aletaan hyödyntää viranomaistoiminnassa niin, että valvontatiheys alenee, jos asiat ovat kunnossa.
- 180.** Maitotilojen tarkastustiheyttä alennetaan säädöksiä muuttamalla niin, että tarkastukset ovat tarkoituksenmukaisia nykyisille maito- huoneille ja robottilypsylle, joissa hygienia on parantunut automaation avulla.
- 181.** Ravintoloihin isoissa tukkupaikauksissa tullutta lihaa saa lain mukaan jäädyttää, mutta ei pakastaa. Evira päivitti asiaa koskevan ohjeen ja elintarviketieto-oppaan vastaavasti. (Elintarviketieto-opas 17068/1, luku 6.1.)
- 182.** Perinteisten valvontakäyntien, tarkastusten ja valvontaohjeiden sijaan myös muuta ohjausta voidaan nyt antaa elintarviketurvallisuuden varmistamiseksi. Viranomaiset ohjeistavat käytännönläheisemmin, tuottavat muistilistoja, oppaita, käsikirjoja, koulutusta ja neuvontaa

- sekä muita vinkkejä. (Eviran toimintatavan uudistaminen "Valvojasta valmentajaksi".)
- 183.** EU-komission ohjeistuksiin tukkujen laitoshyväksymisestä ei voida puuttua, mutta Suomessa asetuksen mukaan vähittäismyynti on laitostyyppiä tietyin edellytyksin. Vähärisikisen asetuksen poikkeusta voidaan Suomessa hyödyntää helpotuksena hankalaan ja pitkälliseen EU-byrokraatiaan tukkujen laitosluvissa. (EY,N:o 853/2004, artikla 1 kohta 5. Asetus 1258/2011.)
- 184.** Tiettyjä juustoja tai muita elintarvikkeita voi luvallisesti myydä nyt myös ulkoilmassa, jos on valmistajan todistus siitä, että juustot ja muut tarvikkeet kestävät tämän. (Elintarvikehuoneistoasetus, Eviran ohje 16025.)
- 185.** Päällekkäiset näytteenotot samoista elintarvikkeista vähenevät, kun Evira päivittää ohjeistuksen tuotantoketjun aikana otettujen näytteiden tulosten käyttämisestä. Tähän asti aiempia näytteitä ei ole otettu huomioon, vaikka tulokset olisivat kunnossa. (Eviran mikrobikriteeriasetuksen ohje, päivitys meneillään 2017.)
- 186.** Ravintoloissa hyväksytään ruuan laittamisesta aiheutuva sekaisuus. Ravintoloiden vaatimukset erotetaan elintarviketeollisuuden tiloja koskevista vaatimuksista, eikä teollisuustilojen klinisyys enää koske ravintoloissa ruuanlaittoaikaa.

- 187.** Tolkkuu hygieniapassiin ja suojavaatetuksiin. Ministeriö ja THL laativat selkeän taulukon siitä, milloin vaaditaan, milloin ei. Huvikseen ei vaadita. <http://www.evira.fi/portal/fi/elintarvikkeet/valmistus+-ja+myynti/elintarvikehuoneistot+/pakkaamattoman+helposti+pilaantuvan+elintarvikkeen+kasittely>
- 188.** Luomuvalvojatunnusta ei tarvitse enää merkitä jokaisen myytävän omenan tai muun luomutavaran hintakylttiin, vaan luomun voi ilmoittaa muutoin. (Evira lievensi tulkintaa.)
- 189.** Järkeä rinnakkaisiin säädöksiin; ministeriö perkaa keskenään riskikkäiset vaatimukset lakiuudistuksen yhteydessä. Helpottaa monia elintarvikeyrittäjiä. (MMM, hygienialainsäädäntö vs. rakennuslaki.)
- 190.** Oiva-hymyt kohdalleen; elintarvikealan valvontahymyjen järjestelmä on ollut epälooginen ja osalle yrittäjiä kohtuuton. Ongelmat korjataan järjestelmän viilauksessa. (Evira 2016-2017.)
- 191.** Puhdistettuja siivousvälineitä saa pitää kahvilan tai ravintolan keittiössä, kunhan ne sijoitetaan hygieenisesti eivätkä ne heikennä elintarviketurvallisuutta. Joustavuus ja järjenkäyttö on sallittua aina, kun se on mahdollista. (MMM 1367/2011, voimaan, kevät 2017.)
- 192.** Yksi vesihana ja allas tarvittaessa riittää kahvilan keittiöön. Aiemmin piti olla eri vesihana ja allas käsienpesua varten. Ohjeita viillattiin jär-

- kevämmiksi. (Eviran ohje 16025/4.)
- 193.** Päällekkäiset ohjeet poistuvat suojavaatteiden käytöstä. Elintarvikehygieniasetusta liikaa ylittävät tai tarkentavat suojavaatevaatimukset järjeistetään. (MMM 1367/2011, 852/2004/EY, voimaan kevät 2017.)
- 194.** Kalan saanti suoraan kalastajalta ravintolaan ei EU-määräysten takia helpotu, mutta säännöt selkeytettiin. Vaihtoehtoiksi jää: 1) kalastaja perkaa kalat aluksella, 2) kalastaja perustaa laitoksen, yksin tai yhdessä muiden kala-alan toimijoiden kanssa, 3) kalastaja perustaa vähittäismyyntiä harjoittavan elintarvikehuoneiston (huomioitava rajoitukset), 4) kalat perataan ravintolassa.
- 195.** Tarkistettu normi: tuoreiden suojakaasupakattujen kalastustuotteiden säilytyslämpötila vähittäismyynnissä. Suomen säännöillä ei voi poiketa EU:sta.
- 196.** Tarkistettu normi: keitettyjen rapujen lämpötilavaatimukset kuljetuksissa. Suomen säännöillä ei voi poiketa EU-säännöistä.
- 197.** Kala on kala sekä kylmä- että lämminsavustettuna ja nyt sen saa pakata samassa laitoksessa, kunhan ei pakata yhtä aikaa. (MMM:n laitosasetuksen 795/2014 muutos 444/2016.)
- 198.** Kalatuotteiden tuotannossa sallitaan tuotteiden lyhyet lämpötilavaihtelut, kun omavalvonta mikrobien suhteen on kunnossa. (Oiva-ohje 6.5.)

- 199.** Tarkistettu normi: Kalojen kuljetuksessa käytetään puulavoja, mutta perkaamossa tai leikkaamossa niitä ei saa edelleenkaan käyttää vaan ne on siirrettävä pestävälle, desinfioitavalle ja sileälle materiaalille, jotta torjutaan mikrobiologiset vaarat.
- 200.** Normia tarkistetaan: kaupan pitää säilyttää keitetyt ravut +2 asteessa. Asia selvitetään elintarvikelain kokonaisuudistuksen yhteydessä. (Elintarvikelain kokonaisuudistus 23/2016, MMM:n elintarvikehuoneistoasetus 1367/2011.)
- 201.** Tuoreen kalan pyyntipäivää ei tarvitse ilmoittaa vähittäismyyntipaikassa, mutta pyynti- tai nostopäivää koskevan tiedon täytyy kulkea kalastustuotteiden mukana toimitettavissa asiakirjoissa. Myöskään tuontikalan pyyntipäivää ei tarvitse ilmoittaa. Kuluttajalla on kuitenkin oikeus tietää, miten tuoretta myynnissä oleva kala on. (Asetus 879/2016, voimaan 2016.)
- 202.** Rehukirjanpidon ohjeet selkeytettiin. (Evira ja MMM, kirjanpitoelvoitteita käsittelevä laaja yhteenveto, 2016.)
- 203.** Pienteurastamoille lisää töitä: punaista lihaa tuottavat pienteurastamot saavat nyt teurastaa 5000 eläintä entisen 1000:n sijaan. Siipikarjan ja kanien teurastusmäärä tuplattiin pienteurastamoissa, 150.000 > 300.000. (Eviran valvontatavat, -ohjeistus ja maksujärjestelmän muutokset, MMM asetukset 444/2016 ja 1210/2016, voimaan 2017.)

- 204.** Eläinlääkekirjanpitoa selkeytetään parhaillaan. Sekä Suomen että EU:n eläinlääkesäädöksiä parhailaan tarkistettaessa karsitaan mahdollisia liiallisia kirjanpitovaatimuksia. Suomi pyrkii varmistamaan EU:n suuntaan, että kirjanpitoa on pidettävä vain välttämättömistä lääkitystiedoista. (EU:n eläinlääkeasetus, valmistuu 2017, MMM.)
- 205.** Suoramyynti helpottuu, kun suoramyyntimääriä on lisätty merkittävästi. Muutos myös keventää tilojen paperityön määrää. (Asetus 23/2017.)
- 206.** Tilalla teurastettua siipikarjaa ja kaninlihaa voi toimittaa myös vähittäismyyntiin vuosittain 40.000 kg ilman laitosvaatimusta ja lihan tarkastusta. (Sovelletaan EU:n siipikarjalle ja kaninlihalle antamaa tilateurastushelpotusta, MMM, VN asetusmuutos 164/2016.)
- 207.** Pakkausmerkintöjen ja vastaavien tarkastukset tehdään keskusliikkeessä silloin, kun pakkaukset tulevat vähittäiskaupalle keskusliikkeeltä. Aiemmin merkintöjä on tarkastettu myös vähittäiskaupassa, vaikka ne eivät ole tuotteita pakanneet. (Eviran pakkausmerkintäkoulutus, elintarvikelain kokonaisuudistus 23/2016.)
- 208.** Parasta ennen –päiväyksiä käytetään vain helposti pilaantuviin tuotteisiin, ei enää kaikkiin. Vähentää ruokahävikkiä, sillä ”parasta ennen” on eri asia kuin ”viimeinen käyttöpäivä”. (Eviran ohje 17068.)

- 209.** Ruokahävikki kuriin keittiössä: Eviran internetsivuilla kerrotaan nyt selkeästi, mitä eroa on merkinnöillä ”parasta ennen” ja ”viimeinen käyttöpäivä”. Lisäksi järjestetään erityisiä kuluttajille suunnattuja pakkausmerkintäkampanjoita (Eviran ohje 17068, www.evira.fi)
- 210.** Kaupasta kotiin hankittua lihaa saa viedä käsittelyyn rahtipalvaamoon, joka on ilmoitettu elintarviketuoneisto. Sen sijaan kaupasta ostettua lihaa ei edelleenkään saa viedä rahtipalvaamoon, joka on laitos. ((EY) N:o 852/2004 ja 853/2004.)
- 211.** Kuntien päätöksellä rahtipalvaamolaitos voidaan ajoittain ilmoittaa elintarviketuoneistoksi, joka voisi ottaa vastaan kuluttajien tuomia lihoja palvattavaksi tai muutoin rahtikäsiteltäväksi. (Eviran ohje kunnille.)
- 212.** Tarkistettu normi: valmiiksi pakatun elintarvikkeen pakolliset pakkausmerkinnät on kaksikielisessä kunnassa tehtävä ainakin suomeksi ja ruotsiksi myös verkkokaupassa. Tarve arvioidaan vielä ja tarvittaessa Eviran ohjeita täsmennetään tai muutetaan Suomen lainsäädäntöä.
- 213.** Evira on täsmentänyt Oiva-ohjeistusta siitä, että myös kalastus- ja vesiviljelytuotteista annettavat pakolliset tiedot voidaan ilmoittaa kuluttajalle suullisesti. Tällöin kuluttajalle pitää vähittäismyyntipaikassa ilmoittaa selkeästi, että tiedot esim. kalastus- ja vesiviljelytuotteiden tieteellisistä nimistä tai pyydystyypistä ovat saatavissa

henkilökunnalta. Tietojen on lisäksi oltava kirjallisessa tai elektronisessa muodossa henkilökunnan ja valvontaviranomaisten saatavilla. (Elintarviketietoasetus, Eviran elintarviketieto-opas, täsmennetään tarvittaessa.)

- 214.** Pakkausmerkintöjä valvotaan myymälöissä vain silloin, kun ne valmistavat, pakkaavat tai myyvät itse tuomiaan valmiiksi pakattuja elintarvikkeita. Pakkaamattomien elintarvikkeiden tietoja valvotaan myymäläkohtaisesti.
- 215.** Lihan, jauhelihan ja raakalihavalmisteiden alkuperämaan ilmoittaminen pakkausmerkinnöissä riittää. Sitä ei enää silloin tarvitse ilmoittaa lisäksi myös kaupallisessa asiakirjassa. Vähentää hallintobyrokratiaa. (MMM:n laitosasetuksen 795/2014 muutos MMMa 444/2016.)
- 216.** Elintarvikkeiden pakkausmerkintöjä koskeva lainsäädäntö uudistettiin kokonaisuudessaan elintarviketietoasetuksella, mikä on ollut kaupalle iso ponnistus. Kun asetuksen soveltamisesta on saatu enemmän kokemusta, arvioidaan tarve tämentää tai muuttaa Eviran ohjeistusta. (Elintarviketietoasetus (EU) N:o 1169/2011.)
- 217.** Evira tarkensi ”Kaupan entiset elintarvikkeet” –ohjetta jäljitettävyysohjeiden osalta tarkoituksenmukaiseksi. Kaupat ovat saaneet joustoa kaupalliseen asiakirjaan merkittävistä asioista. Tietyissä tapauksissa jälkikäteen toimitettu jäteraportti riittää. Vähentää kaup-

piaan hallintotoita.

- 218.** Evira huomioi riistan käsittelylaitoksia koskevat lainsäädäntömuutokset ohjeistuksessaan. (MMM:n laitosasetusta 795/2014 muutettiin asetuksella 444/2016.)
- 219.** Riistanlihaa paremmin myyntiin. Ministeriön laitosasetusta muuttamalla saatiin useampia pien-teurastamoja hyväksytyä riistan käsittelylaitokseksi. Mitä enemmän teurastamoja, sitä lähempänä liha on kauppoja ja kuluttajia. (MMM laitosasetus 795/2014.)
- 220.** Yhdellä metsästysseurueesta tulisi olla metsästäjien terveys- ja hygieniakoulutus, jotta hän voi tehdä riistalle alustavan tarkastuksen ennen riistan toimittamista lihantarkastukseen.
- 221.** Kylvöalan muutoslomakkeesta 117 luovuttiin. (Päätukihakua koskeva määräys 12/16.)
- 222.** Satovahinkolomakkeesta 118 luovuttiin. (Maaseutuviraston määräys 12/16.)
- 223.** Mehiläistalouden pesäkohtaisen tuen karttaliitteestä luovuttiin. (Maaseutuviraston määräys 19/16.)
- 224.** Syksyllä 2016 maaseutuvirasto pääsääntöisesti luopui viljelijätukia koskevista maksumääräyksistä. Niiden sijasta maaseutuelinkeinoviranomaiset saavat tarvittavat ohjeet internetissä. Maaseutuviraston byrokratia vähenee merkittävästi.

- 225.** Viljelijätukia koskevien lineaarisen vähennyksen prosenttiin ja rahoituskuriin liittyvistä määräyksistä luovuttiin ja ne korvattiin ohjeilla. Maaseutuviraston byrokratia väheni.
- 226.** Maataloustukien päätukihaut tukioikeuksien kohdentamista koskevasta lomakkeesta 103 C luovuttiin. Lomakkeen verran vähemmän byrokratiaa tuottajille ja viranomaisille (Maaseutuviraston määräys 12/16.).
- 227.** Maataloustuottajien päätukihakua koskevalla määräyksellä viljelijöille luotiin uutiskirjeet, jotka helpottavat ja selkeyttävät tukien hakemista.
- 228.** Viljelijöiden päätukihakuun liittyvillä määräyksillä tehtiin täydentävien ehtojen muistilista, joka nopeuttaa maatilabyrokratiaa tukia haettaessa.
- 229.** Päätukihakuun liittyvillä määräyksillä saatiin ympäristökorvaukseen infografiikka, joka selkeyttää viljelijän tukihakua.
- 230.** Maataloustuotannon kirjaamisvaatimuksia selkeytettiin.
- 231.** Maataloustuotannon valvontamenetelmiä kehitetään byrokratiaa keventävään suuntaan.
- 232.** Ruuantuotannon hallinto helpottui: siemenkauppalaki muuttui ja kasvinjalostustoiminnan edistämistä koskeva laki kumottiin. (HE 23/2015, L 1337/2015, L 1338/2015.)

- 233.** Eläintautilaki muutettiin: hallinto keveni ja lain toteuttaminen helpottui. (HE 68/2015, L 1500/2015.)
- 234.** Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetukilain toteuttamista järkevöitettiin: menettelyjä sähköistettiin ja yksinkertaistettiin ja osasta luovuttiin. (HE 81/2015, L 1676/2015.)
- 235.** Pakkokuutokaupalla myytäviä kiinteistöjä ei enää lunasteta valtiolle. Laki kumottiin. (HE 38/2016, L 362/2016, voimaan 2016.)
- 236.** Elintarvikevalvonta-ohjelmia ja -suunnitelmia koskevista säännöksistä on poistettu tiettyjä vaatimuksia. Vähentää byrokratiaa.
- 237.** Lainajyvästöistä ja siemenrahas-toista annettu vanhentunut laki puretaan. (Voimaan 2016-19.)
- 238.** Vanhentunut säätely tilusten rauhoittamisesta kotieläinten vahingon-teolta kumotaan. (Voimaan 2017.)
- 239.** Elintarvikealan koko hallinto (toimijat ja valvojat) kevenee elintarvikelain kokonaisuudistuksella elintarviketurvallisuutta vaarantamatta. (Voimaan 2016-19.)
- 240.** Lukuisia asetusten uudistuksia elintarvikelain nojalla. Hallinto helpottuu. (VN:n ja MMM:n asetuksia, voimaan 2016-2019.)
- 241.** Helpotuksia eläinperäisiä elintarvikkeita suoraan kuluttajille luovuttavien toimijoiden toimintaan. EU-lainsäädännön mahdollistamat helpotukset otetaan käyttöön. (VN asetus 164/2016.)

- 242.** EU-lainsäädännön sallimat helpotukset otettiin käyttöön silloin kun keinosiemennyksen toteutuksessa torjutaan eläintauteja.
- 243.** Hygieniavaatimuksia helpotettiin eläinperäisiä elintarvikkeita toimittavien toimijoiden toiminnassa. (VN asetus 163/2016.)
- 244.** Scrabie-valvonta on lopetettu. Scrabie on lampaiden ja vuohien virussairaus.
- 245.** Lampaiden terveystalvontaa selkeytettiin EU-sääntöjen muutosten pohjalta.
- 246.** Ympäristökorvauksen korvauskelpoinen pinta-ala suureni. (VN asetus 152/2016.)
- 247.** Suomalaisia hygieniavaatimuksia helpotettiin alkutuotannon tuotteiden toimittajien osalta EU-sääntösten puitteissa. (MMM, asetus 188/2016.)
- 248.** Lihantarkastusta helpotettiin EU-sääntösten puitteissa. (MMM, asetus 762/2016.)
- 249.** Tietyistä luvista luovuttiin eläinten eläinlääkinnällisissä rajatarkastuksissa. (MMM, asetus muutettiin.)
- 250.** Ilmoitusvelvollisuutta kevennettiin tietyiltä lannoitealan toimijoilta. (MMM asetus.)
- 251.** Alkuperäisrotueläinten poikimistiheysvaatimuksen tukiehto lieveni. Vähentää hallintobyrokratiaa. (MMM, asetus 185/2016.)

- 252.** Maatalousrakentamiseen liittyviä teknisiä, taloudellisia, toiminnallisia sekä turvallisuuteen ja ympäristöön liittyviä asetuksia uudistetaan ja yhdenmukaistetaan, ja päällekkäisyyttä karsitaan. (Voimaan 2016-18.)
- 253.** Suomessa käyttöön 2015: EU-muutoksen suoma helpotus seuraamuksiin tuotantosidonnaisien tukien kelpoisuusedellytyksiin. (EU 2015/1383.)
- 254.** Suomessa käyttöön 2016: EU-muutosten helpotus soveltamissääntöihin, jotka koskevat mm. maaseudun kehittämistoimenpiteitä. (EU 2015/2333.)
- 255.** Suomessa käyttöön 2016: EU-muutosten tuoma vapautus tiedotusvelvollisuudesta koskien eläinyksiköksi muuntamisen muun- tokertoimia. (EU 2016/669.)
- 256.** Suomessa käyttöön 2016: EU-muutos helpotti viranomaistyötä ja kohdentamista nuorten viljelijöiden tuessa ja vapaaehtoisessa tuotantosidonnaisessa tuessa. (EU 2016/141)
- 257.** Suomessa käyttöön 2016: EU-muutos, joka järkeistää kokonaisuutta koskien mm. suorita tukia, maaseudun kehittämistukea ja täydentävien ehtojen maksujen epäämis- ja perumisedellytyksiä. (EU 2016/1393.)

- 258.** EU-komission työasiakirjat muut-
tuivat. Tietyt muutosten kirjaukset
vaadittiin, jotta valvontaa ja viran-
omaistoimintaa pystytään järjeki-
tämään.
- 259.** Täydentävien ehtojen sekä tu-
kiehtojen ja peruslainsäädännön
kirjaamisvaatimukset selvennettiin
2016. Vaatimukset kootaan niiden
havainnollistamiseksi ja tilakohtais-
ten neuvontapalveluiden kehittä-
miseksi.
- 260.** Useita satoja määräyksiä voidaan
kumota tai poistaa MMM:n mää-
räyskokoelmasta, joka on käyty
kokonaan läpi 2015-2016.
- 261.** Eläinyksikkömäärät yhtenäistetään
mahdollisimman hyvin tukijärjestel-
miin ja lomituspalveluihin. (Voimaan
2017.)
- 262.** Luottolaitokset (esim. pankit) saa-
vat aiempaa helpommin ja ilman
maanomistajan lupaa metsäkes-
kuksen tietojärjestelmän tietoja
silloin, kun kyse on luottoriskeistä.
(HE 27/2015.)
- 263.** Suometsän hoitokohteet ja nuoren
metsän rahoitusehdot selvennet-
tiin kestävän maatalouden rahoi-
tuksessa, eli KEMERA:ssa. (HE
133/2015.)
- 264.** Metsäkeskus voi ottaa metsäva-
ratietoja vastaan omaan järjestel-
määnsä myös muilta luotettavilta
tahoilta. Esimerkiksi yhtiöt tai met-
sänhoitoyhdistykset voivat halu-
tessaan päivittää Metsäkeskuksen
metsävaratietoja.

- 265.** EU:n kalatusepolitiikkalaki ajan-
tasaistettiin ja päivitettiin 2016.
Suomen kansalliset kalastuskiintiöt
jaettiin tiettyjen kalalajien osalta
ammattinharjoittajille ja yrityksille.
Uudistus helpottaa kalastuskiintiöi-
den käyttöä ja tavoitteena on myös
alan parempi kannatus. Kansallis-
ten kalastuskiintiöiden säätelytarve
poistui.
- 266.** Riistahallintolain muutos 2016
kevensi riistanhoitoyhdistysten
valtionapuun liittyvää hallintoa.
- 267.** Metsästyslain muutos kevensi am-
pumakokeen byrokratiaa riistanhoi-
toyhdistyksissä. Metsästysaseen
kuljettamisesta säädettiin suoraan
lailla eikä asiaan tarvita enää erik-
seen poliisin lupaa.
- 268.** Vahinkoa aiheuttavista linnuista riit-
tää metsästyslain 2016 muutoksen
jälkeen tietyissä tilanteissa ilmoitus,
enää ei tarvita poikkeuslupamenet-
telyä.
- 269.** Peruskuivaustoiminnan (esim.
ojitus) päätösmenettely helpottuu
vuonna 2017, kun siihen liittyvän
tuen kokonaisuus tarkistetaan ja
pätösmenttelyä yksinkertaiste-
taan.
- 270.** Metsästysasetuksen muutoksella
2016 vahtimismetsästys sallittiin
hirvenmetsästyksessä. Vähentää
poikkeuslupien hakemista. (MMM/
toimialat.)

- 271.** Erilliset vesijätöt omana kiinteistöla-
jina poistettiin kiinteistörekisteristä
2015. Nopeuttaa näillä alueilla
tehtäviä ns. kiinteistötoimituksia.
- 272.** Eri tutkintoja suorittaneiden in-
sinöörien (DI-, AMK- tai eri alojen
insinöörit) välinen keinoitekoinen
toimivaltajako poistettiin Maanmit-
tauslaitosten ja kiinteistörekisteriä
pitävien kuntien kiinteistötoimituk-
sista 2015. Helpottaa insinöörien
arkipäivän töitä ja hallintoa.
- 273.** Vanhat ja tarpeettomat tilusjärjes-
telylait vuosilta 1960 ja 1980 ku-
mottiin, koska niiden tarkoittamat
järjestelyt on jo toteutettu.
- 274.** Vesitilusjärjestelylaki kumottiin tar-
peettomana tilusjärjestelyjen tultua
suoritetuiksi.
- 275.** Aiemmin luvanvaraisessa käytössä
ollut kiinteistötunnus- ja kiinteistön
rajatieto avattiin vapaaseen käyt-
töön 2016. (HE 102/2015.)
- 276.** Hevosenlanta voi tammikuun
2017 jälkeen polttaa tavanomai-
sissa polttolaitoksissa, kunhan
laitos on hyväksytty sivutuotelain-
säädännön mukaisesti. Tämä EU:n
asetusmuutos keventää merkit-
tävästi polttoa koskevia sääntöjä
ilman, että ympäristönsuojelun
taso heikkenee. (Tuotantoeläinten
lannanpolton EU-asetusmuutos.)
- 277.** Helmikuusta 2017 lähtien raaka-
maitoa on voinut helpommin jakaa
kuluttajille. Asetusmuutoksella
poistettiin maitotiloilta vaatimukset
erillisistä maidon käsittelyyn tarkoi-

tetuista varasto- ja muista tiloista.
Alle 2500 kg/v. kuluttajille raaka-
maitoa luovuttavien tilojen hallinto
ei näiltä osin lisääntynyt, mutta tilojen
on tiedotettava kuluttajille raaka-
maidon riskeistä ja käyttösuosi-
tuksista, ja maidon tulee solu- ja
bakteerimäärien osalta täyttää
laatuvaatimukset.

- 278.** Erilaiset sähköiset tallenteet hy-
väksytään helmikuun 2017 jälkeen
kirjanpidoksi, eikä kirjanpitoa ole
välttämätöntä säilyttää maatilalla,
vaan se voidaan esittää tarkastajal-
le tarkastuksen jälkeen.
- 279.** Vesitutkimusten säilytys- tai
tallentamisaika lyhentyy kolmeen
vuoteen aikaisemmasta viidestä
vuodesta.
- 280.** Maatilan ei jatkossa tarvitse erik-
seen pitää kirjaa elintarvikeketjutie-
tojen lähettämisestä, kun eläimiä
lähetetään teurastamolle.
- 281.** Eläimen lääkitystiedot on lähetettä-
vä teurastamoille enää 30 vrk ajalta
entisen 3 kk sijaan. Elintarvikehy-
gienian varmistamiseksi eläimen
varojallinen lääkitys on kuitenkin
ilmoitettava elintarvikeketjutie-
doissa, jos lääkkeen varoaika on
päättynyt teurastusta edeltävän 30
vrk aikana.

V HALLINTO

282. Korkeakoulujen koulutusvienti vapautui vuoden 2016 alussa, ammatillisen koulutuksen osalta koulutusvienti toteutuu viimeistään ammatillisen koulutuksen uudistuksen yhteydessä 2017-2018.

283. Korkeakoulut voivat valita vuodesta 2016 lähtien laveammin, miten ne järjestävät kielen ja viestinnän opinnot. Opetuksen voi järjestää itse, yhteistyössä muiden kanssa esim. yhteisellä kielikeskuksella, tai hankkia opetuksen kokonaan ulkopuolelta. Aiemmin jokaisen korkeakoulun piti järjestää opetus itse, mikä kavensi kielivalikoimaa ja hidasti tutkintoja. (L 562/2016.)

284. Maakunta-arkistot yhdistyivät Kansallisarkiston kanssa yhdeksi Kansallisarkistoksi, jolla on monta toimipistettä. Piirihallinnosta luovuttiin.

285. Kansallisarkiston digitoitujen arkistojen pohjana oleva paperimateriaali voidaan hävittää, mikä parantaa hallinnon tilankäyttöä. (HE 191/2016.)

286. Opetushallitus ja Kansainvälisen yhteistyön keskus CIMO yhdistettiin vuoden 2017 alusta. Vuonna 2018 samaan kokonaisuuteen tulevat vielä Ylioppilastutkintolautakunta ja Kansallisen koulutuksen arviointikeskus.

287. Tuomioistuimia koskevaa lainsäädäntöä koottiin vuoden 2017 alusta yhteen lakiin useista eri laeista ja asetuksista. Asetustasosta on pääosin luovuttu. Joitain asetuksissa nyt säädetyistä asioista jäi tuomioistuinten omien työjärjestysten varaan. Korkeimmasta oikeudesta ja korkeimmasta hallinto-oikeudesta annetut lait kuitenkin säilytetään. Muutos keventää lainsäädäntöä ja sen toimeenpanoa. (HE 7/2016.)

288. Valtion oikeusaputoimistojen hallintoa kevennettiin muodostamalla aiemmat kuusi oikeusapupiiriä virastoiksi, joiden hallinto hoidetaan keskitetysti. Näin työaikaa vapautuu asianajo- ja edunvalvontatyöhön. Asiakaspalvelu voidaan järjestää joustavammin ja nopeammin. (HE 26/2016.)

289. Kunnallista byrokratiaa perkataan muun muassa oppilas- ja opiskelijahuoltolain, perusopetuslain, lukiolain sekä ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain (HE 206/2016) sekä yleisistä kirjastoista annetun lain (HE 238/2016) uudistuksilla.

290. Aluehallintovirastot ja maistraatit kartoittivat omalta osaltaan ministeriöiden lainsäädännön, jota voidaan keventää aluehallinnon uudistushankkeella.

291. Kunnan alueella tartuntataudeista vastaava lääkäri voi päättää tietystä lyhytaikaisista toimenpiteistä. Päätökseen ei enää tarvita monijäsenistä kunnallista toimielintä.

292. Aiemmin maksettujen ansionmenetyskorvauksen ja päivärahan tilalle tuli tartuntatautipäiväraha, mikä yksinkertaistaa hallinnollista menettelyä.

293. Vesilaitoksella työskentelevältä ei enää vaadita selvitystä siitä, että hänellä ei ole salmonellaa.

294. Terveysturvallisuuslain sekä terveys- ja elintarvikelain mukaisten suunnitteluvälvoitteiden ilmoitusmenettely keveni. (HE 124/2016, HE 104/2016.)

295. Konsulipalvelulain muutoksella konsulipalvelut on voitu koota edustustoverkossa tiettyihin paikkoihin tai ulkoasiainministeriöön. Asiakaspalvelua ja käsittelyprosesseja voidaan parantaa teknologiaa hyödyntäen tilanteissa, jotka eivät vaadi palvelua asianomaisessa valtiossa. (HE 102/2014, TP asetus 613/2015.)

296. Ajoneuvoliikennerekisterilain muutoksella yhdenmukaistettiin rekisterissä olevien tietojen ja datan käyttöä. (HE 129/2016, L 937-939/2016.)

297. Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen johtaja sai oikeuden itse nimittää henkilöt määräaikaisen reserviupseerin ja opistoupseerin virkaan. Aiemmin tämän sai tehdä vain pääesikunta tai maavoimien, merivoimien tai ilmavoimien esikunta. Samalla virkavapauden päättäminen delegoitiin logistiikkalaitokselle. (VN asetus 1319/2007 ja 596/2016.)

298. Pääallekkäinen ja sisällöllisesti sama sääntely puolustusvoimien sotilas-pukujen ja virkapukujen käytöstä poistettiin: laki (551/2007) jäi voimaan, asetus (136/1997) kumottiin. (VN asetus 595/2016.)

299. Puolustusvoimat perkaa omaa sääntelyään. Vuosilta 2015-2016 on tuloksena 1071 vanhentunutta normia, joista on luovuttu (kaikki puolustusvoimien hallintoyksiköt mukaan lukien). Puretut normit ovat pääasiallisesti hallinnon sisäisiä määräyksiä, käskyjä, ohjeita tai oppaita, asevelvollisuuteen liittyen on kuitenkin tehty myös muutoksia. Huomiota on kiinnitetty erityisesti pääallekkäisten, ristiriitaisten ja vanhentuneiden normien purkamiseen.

300. Tullilainsäädäntöä yksinkertaistetaan lain kokonaisuudistuksella. Esimerkiksi toimivaltuudet yhdenmukaistetaan vastaavien poliisia ja rajavartiolaitosta koskevien säännöksiensä kanssa. Uudistuksessa mm. siirytään sähköiseen tulli-ilmoittamiseen vuoden 2020 loppuun mennessä, mikä vähentää yritysten kustannuksia ja yhteiskunnallisia riskejä.

301. Tullilakiin vuonna 2016 lisätyt saatavien kuittaamista koskevat säännöt vähentävät yritysten byrokratiaa. (HE 153/2015.)

302. Laajasta tullitoimintaan liittyvien tietojen salassapitosääntelystä luovuttiin 2016. (HE 153/2015.)

303. Tullien perintäminimiksi tuli 10 euroa vuonna 2016. Tullilain nojalla aiemmin annetut yksityiskohtaisemmat määräykset lain soveltamiseksi kumoutuivat. (HE 153/2015.)

303

**ENSIN OLI 101 SUOMALAISTEN
TEKEMÄÄ EHDOTUSTA TURHASTA
BYROKRATIASTA. KOKOSIMME
NIITÄ LISÄÄ JA SAIMME 202.**

**TARTUIMME EHDOTUKSIIN YHDES-
SÄ JUHA SIPILÄN HALLITUKSEN
MINISTEREIDEN KANSSA. KÄ-
DESSÄSI ON NYT 303 ESIMERK-
KIÄ, MITEN BYROKRATIAA ON
VÄHENNETTY.**

**ASIAKAS OVI YKSINKERTAISTU-
NEET, LOMAKKEITA TARVITAAN
VÄHEMMÄN, JA USEIN RIITTÄÄ
PELKKÄ ILMOITUS RASKAAN
LUPAPROSESSIN SIJAAAN.**

**YLI 300: EEN KOHTAAN MAHTUU
SUURUUSLUOKALTAAN ERILAISIA
ASIOITA. KAIKKI OVAT KUITENKIN
TÄRKEITÄ.**

**TÄRKEÄÄ ON MYÖS, ETTÄ LAKEJA
SÄÄDETTÄESSÄ HALLINNON KAIKIL-
LA TASOILLA MIETITÄÄN TARPEET-
TOMAN BYROKRATIAN KARSIMISTA.
TAVOITTEENA ON YKSI SÄÄNTÖ
SISÄÄN, KAKSI ULOS.**

**TYÖ JATKUU NIIN EDUSKUNNASSA,
MINISTERIÖISSÄ KUIN MONEN ALAN
OMASSA ARJESSAKIN.**

Keskustan kansanedustajat 2017

**KESKUSTAN
EDUSKUNTARYHMÄ**